

Aanleiding:

In het najaar van 2020 heeft de rekenkamercommissie Montferland gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van alle fracties van de gemeenteraad om de wensen en behoeften voor nieuwe rekenkameronderzoeken te inventariseren. Door een grote meerderheid werd de behoefte aan zicht en grip door de raad op het sociaal domein genoemd. Het sociaal domein is complex en moeilijk te doorgronden. De door het college verstrekte informatie wordt ervaren als vaak gefragmenteerd, niet in samenhang en zonder context en duiding.

Overweging:

Hoofddoel van dit onderzoek binnen het sociaal domein is het ontwikkelen van een knoppen- en monitormodel dat de gemeenteraad in staat stelt effectiever zijn kaderstellende en controlerende rol in te vullen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling een onderzoek te doen naar de keuzes rond het gemeentelijke beleid en de uitvoering hiervan of de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid.

Met het onderzoek is de centrale onderzoeksvraag beantwoord:

“Welke (sturings-)informatie over de Wmo heeft de gemeenteraad nodig om zijn kaderstellende en controlerende rol adequaat te kunnen vervullen?”

De centrale onderzoeksvraag wordt beantwoord d.m.v. deelvragen. De deelvragen die onderzocht zijn, de conclusies en aanbevelingen die op basis van het onderzoek gedaan kunnen worden treft u aan in het rapport.

Eén van de conclusies is dat de informatievoorziening aan de gemeenteraad op dit moment onvoldoende is voor de gemeenteraad om zijn kaderstellende en controlerende taken binnen het Sociaal domein goed te kunnen vervullen. De Wmo-monitor kan zorgen voor overzicht en inzicht, via een beperkte set indicatoren.

De aanbevelingen van de rekenkamercommissie leggen wij ter besluitvorming aan u voor inclusief de twee aanbevelingen voor het college.

Aanbevelingen voor de gemeenteraad:

1. Geef het college de opdracht om, in overleg met de auditcommissie of een vertegenwoordiging van de gemeenteraad, een monitor Wmo op te stellen die voldoet aan de voorwaarden genoemd in het rapport en deze monitor toe te lichten tijdens een informatieve bijeenkomst in september 2023.
2. Geef het college de opdracht om vanaf de programmabegroting 2025 de doelstellingen en indicatoren die het Sociaal domein betreffen beter in lijn te gaan brengen met het geformuleerde beleid en de Wmo-monitor. Spreek hierover een groeiproces af. Neem hierin ook de uitbreiding van monitor naar participatie en jeugdhulp op.
3. Geef de auditcommissie of een vertegenwoordiging van de gemeenteraad de opdracht om de ontwikkeling van de Wmo-monitor te begeleiden. Geef deze een duidelijke opdracht mee volgens de voorwaarden opgenomen in het rapport.

Aanbevelingen voor het college:

4. Stel zo spoedig mogelijk een ambtelijke projectgroep samen en geef deze de opdracht de eerste Wmo-monitor voor september 2023 op te stellen en tijdens een informatieve bijeenkomst met de raad te presenteren. Zorg dat deze projectgroep hiertoe voldoende geëquipeerd is qua capaciteit en continuïteit in de toekomst.
5. Neem in het beleidsplan Sociaal domein dat gaat gelden vanaf 2025 SMART doelstellingen op die 1-op-1 terugkomen in de programmabegroting. Besteed hierbij tevens aandacht aan de verwachte consequenties die dit beleid zal hebben voor de indicatoren uit Wmo-monitor. Spreek hierover met de raad een groeiproces af.

Wettelijke grondslag en/of kader:

De rekenkamercommissie voert, voor de gemeenteraad, onafhankelijk onderzoek uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van gemeentelijk beleid en ondersteunt daarmee de gemeenteraad bij zijn controlerende en kaderstellende taak. Door middel van haar onderzoeken wil de rekenkamercommissie een constructieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van bestuur van de gemeente Montferland.

Afstemming:

De rekenkamercommissie heeft de betrokkenen op diverse momenten geconsulteerd. Er is een vragenlijst uitgezet onder raadsleden en fractievolgers.

Er zijn vijf werkbijeenkomsten georganiseerd:

- een werkbijeenkomst met de gemeenteraad,
- drie werkbijeenkomsten met de ambtelijke organisatie,
- een werkbijeenkomst met raad, college, ambtelijke organisatie (waaronder sociaal team) en de Sociale Raad Montferland.

Er hebben groepsinterviews plaatsgevonden.

Financiën:

Met de uitwerking van de aanbevelingen worden mogelijke kosten inzichtelijk gemaakt.

Participatie en communicatie:

Tijdens de informele informatieavond op 3 april 2023 heeft de rekenkamercommissie het onderzoeksrapport aan u gepresenteerd en was er gelegenheid tot het stellen van vragen.

Uitvoering en evaluatie:

Het college geeft in de reactie op het rapport aan dat de voorgestelde planning bij het uitvoeren van de aanbevelingen niet haalbaar is. De rekenkamercommissie hoopt en verwacht dat het college samen met de gemeenteraad komt tot een aangepaste planning, die wel haalbaar is.